

Az igazság ezzel szemben az, hogy a Deutsche Staatsbibliothek állományához tartozó s Nyugat-Németországban jogtalanul visszatartott 1 800 000 kötet könyv nagy része - pénz- és helyhiány miatt - fel sincs állítva s a marburgi kastély pincéjében romlik, pusztul. Ami a 600 000 kötet "hozzáférhetetlen" könyvet illeti, ez az anyag nem a Deutsche Staatsbibliothek állományához tartozik, hanem az ennek épületében elhelyezett "Régi tudományos állomány központja" /a magyar Könyvelosztóhoz hasonló, de önálló intézmény/ folyamatosan feldolgozásra és szétosztásra kerülő anyaga, amely a tudományos könyvtárakban ugyancsak hozzáférhetővé válik. A Zárolt kiadványok tára nem 1/4 millió, hanem az 1959-es évi jelentés adatai szerint 80 204 kötetet tartalmaz, s tudományos kutatás céljaira ugyancsak megtekinthető.

Hamis adatokat közöl a "Welt am Sonntag" a Deutsche Staatsbibliothek állománygyarapításával kapcsolatban is. Az igazság az, hogy az új beszerzések /1959-ben összesen 750 000 IM összegben/ 54 %-a Nyugat-Németországból és a kapitalista államokból való, s ezek a könyvek ugyancsak az olvasók rendelkezésére állnak. Korlátozás csak a kimondottan uszító, rosszindulatu könyvek tekintetében áll fenn.

Hamis az a megállapítás is, hogy a Deutsche Staatsbibliothek évenként mindössze 150 000 kölcsönzési térítvényt kezelt, A helyes adat: 323 971 kériólap elintézése. - A nyilatkozat végül rámutat, hogy a Deutsche Staatsbibliotheknek 1960-ban 5 800 000 márka költségvetési keret állt rendelkezésére. A világ sok országából 448 intézménnyel áll cserekapcsolatban. 1959-ben 20 292 német és külföldi folyóirat járt a könyvtárba. /MÁ/

VÁLOGATÁS NÉLKÜLI KÖNYVVÁSÁRLÁS

The "Get'-em-all" theory of book buying. = Libr.J. 85.vol. 1960. 17.no. 3387-3393.p.

A válogatás nélküli könyvvásárlás elmélete.

A Free Library, Philadelphia kezdeményezte, hogy a legfontosabb kiadókkal meg-

állapodást kötött: valamennyi kiadványukból külön rendelés nélkül

még a könyv kereskedelmi forgalomba kerülése előtt egy műszaki példányt szállítanak. A cél, hogy az olvasó minél előbb feldolgozva megkapja a könyvet, a könyvtár részére pedig lehetőség nyílik, hogy a további szükséges példányokat már a könyv ismeretében rendelje. A példányokat a kiadók nagy engedménnyel /egyes esetekben 70 %/ szállítják, viszont a könyvtár köteles mindent megtartani, illetve megvásárolni. A Free Library szerint nem kerül többre az, hogy felesleges könyveket is meg kell vásárolni, mivel a megtartottakhoz igen olcsón jutnak hozzá.

Nagyobb hálózatok, kisebb könyvtárak kooperációs alapon egy sor kiadóval kötöttek hasonló egyezményt. Egyszerűsítési adminisztrációjukat is: nem kell a megjelenést figyelemmel kísérni, egyenként rendelni. A számlát is évente egyszer kapják meg.

Nagyobb egyetemi könyvtárak is un. "állandó rendeléssel" biztosítják egyes könyvkiadók szakkönyveit. Itt előzetesen megvizsgálják, hogy a kérdéses kiadó kiadványai milyen %-ban voltak, illetve lennének szükségesek a könyvtár állományában. Ebben az esetben is az olcsóbban kapott könyv, az egyedi rendelésekkel kapcsolatos munka megtakarítása, a gyorsaság ellensúlyozza a néhány százalékban feleslegesen beérkező könyvet. /F/

Harvard's position on blanket orders and en bloc purchases. = Libr.J.86. vol. 1961. 2.no. 146-148.p.

The get'em-all theory of bookbuying c. cikkhez hozzászólás.

A Harvard University nem él a válogatás nélküli vásárlás gyakorlatával a Farmington

Plan-tól eltekintve. Az évi gyarapodás 45 000 kötetből mindössze ha 500 került ilyen módon a könyvtárba. A válogatás felelőssége alól ez nem mentesíti a könyvtárosokat.

Az en bloc vásárlás a 20.század elején elég nagy arányú volt, amikor a Harvard gyűjteményeit gyorsan növelte. Általában azonban minél nagyobb egy gyűjtemény, annál kevésbé gazdaságos az egy tételben történő vásárlás. A kivétel, ha egy újabb oktatási-kutatási terület irodalmát kell kialakítani. /F/